

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Розглядаються питання, пов'язані з конкретизацією категорій інвестиційного клімату регіону та інвестиційної привабливості як його складової. Проаналізовано методичні підходи та параметри визначення інвестиційної привабливості регіонів України. Систематизовано інформацію про рівень інвестиційної привабливості Дніпропетровського регіону в 2014 р., визначено інтегральний ранговий показник її оцінки.

Ключові слова: *регіон, інвестиційний клімат, інвестиційна привабливість, інвестиції, інвестиційна політика.*

Спрямованість незалежної України на входження до європейського та світового співтовариства розвинутих держав вимагає розв'язання проблем регіональної політики, перш за все за рахунок створення ефективно діючої системи управління. Така система може бути реалізованою на основі поєднання загальнодержавних, регіональних та місцевих інтересів. Однак регіони України, хоча й перетворилися із об'єктів централізованого управління на повноправні суб'єкти ринкових відносин, ще не мають достатнього рівня економічної самостійності, що притаманний адміністративно-територіальним утворенням розвинених країн Європи.

Зважаючи на те, що регіон є історично утвореною, обмеженою рамками обласного поділу складовою господарського комплексу, на нього покладено виконання виробничої функції згідно з відповідним територіальним поділом праці щодо забезпечення необхідних видів і обсягів продукції та задоволення інтересів населення регіону при взаємодії із зовнішнім середовищем.

Для виконання означених функцій та ефективного розвитку за ринкових відносин необхідною умовою є рух інвестиційного потоку. При цьому об'єкти інвестування є точкою збігу інтересів як інвесторів, так і суб'єктів, що потребують вкладень. У цьому сенсі господарюючі суб'єкти намагаються залучити інвестиції, а інвестори їх не втратити. Допомогти їм у цьому можуть рейтинги інвестиційної привабливості, які дозволяють обирати і оптимальний варіант для інвестування, і сам об'єкт інвестування. Отже, слід констатувати, що для прийняття інвестиційного рішення доцільно враховувати результати оцінки інвестиційного клімату в країнах, регіонах та ступінь інвестиційної привабливості цих територій. Тільки в тих регіонах, які є привабливими для інвесторів, можуть бути успішно реалізовані інвестиційні проекти.

Питанням інвестиційного клімату та інвестиційної привабливості різних суб'єктів і регіонів присвячено наукові праці І. Бланка [1], В. Дорохова і М. Піндура [2], В. Захожай і М. Кіт [3], М. Кизима і Є. Кононової [5], Л. Петкової і В. Проскуріна [7], С. Петровської [8], О. Танделової [12], Т. Уманець [13], В. Ушакова [14] та ін.

Проте питання інвестиційної привабливості регіонів, які в Україні мають економічні характеристики, що суттєво відрізняються, і сьогодні залишаються актуальними. Різні підходи до визначення понять інвестиційного клімату та інвестиційної привабливості призводять до появи непорівнянних між собою показників, до того ж обмежених офіційною статистикою. Практично відсутнє регіональне законодавство, прослідковується епізодичність моніторингу показників, що призводить до неможливості обґрун-

тування реального інвестиційного клімату та можливостей залучення інвестицій у регіональну економіку.

Аналіз стану інвестиційної діяльності в Україні показує, що обсяги залучення капітальних інвестицій у січні–червні 2014 р. складають 86,9 млрд грн, що становить 82,5% до відповідного періоду 2013 р. Поряд з цим обсяг прямих іноземних інвестицій на 1 липня 2014 р. становив 50021,8 млн дол. США (без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя), що на 11,9% менше обсягів інвестицій на початок 2014 р. В розрахунку на одну особу населення це складає 1164,1 дол. США. Спостерігається непропорційний розподіл обсягів залучення інвестицій у регіони України. До Дніпропетровської, Донецької, Харківської, Київської, Львівської, Одеської, Запорізької, Луганської областей та до м. Києва надійшло більше всього інвестицій – 88,8% усіх залучених прямих іноземних інвестицій [11]. Обсяг капітальних інвестицій у Дніпропетровську область у 2014 р. складав 19396,2 млн грн, або 9,5% обсягу інвестицій у національну економіку [10]. Таке спрямування прямих іноземних інвестицій та капітальних інвестицій у регіональному розрізі не сприяє рівномірному соціально-економічному розвитку регіонів та посилює подальше збільшення розриву в їхньому розвитку.

Метою статті є уточнення категорій інвестиційного клімату та інвестиційної привабливості регіону й аналіз інвестиційної характеристики Дніпропетровського регіону, визначеної за різними методичними підходами.

Однією з проблем визначення інвестиційної привабливості є різноплановість підходів до самої категорії та оцінки її рівня.

Слід погодитися, що інвестиційна привабливість регіону є структурним елементом регіонального інвестиційного клімату [2]. А відтак, виникає потреба дійти висновку щодо однозначного наповнення цього поняття.

Найбільш поширеним є підхід, за яким стверджується, що інвестиційний клімат відображає ступінь сприятливості ситуації, що складається в регіоні стосовно інвестицій, які можуть бути зроблені на цій території [2]. Для того, щоб така ситуація стала можливою, необхідно визначити рівень сукупного впливу об'єктивних і суб'єктивних факторів інвестування, зокрема соціально-економічних, природних, екологічних, політичних тощо.

За іншим підходом [14], інвестиційний клімат – це умови, які сприяють процесам інвестиційної діяльності у конкретному регіоні або гальмують їх. Погоджуючись з вищеведеним, можна підтримати думку [12] з певною частковою модифікації, що регіональний інвестиційний клімат є системою правових, економічних і соціальних умов інвестиційної діяльності, що формуються під впливом комплексу взаємопов'язаних процесів, які в сукупності відображають можливості розвитку регіону, його інвестиційний потенціал та умови для діяльності інвесторів.

Таке визначення дозволяє розглядати інвестиційну привабливість як одну з умов розширення інвестиційної діяльності в регіоні і необхідність конкретизації показників її оцінки.

На думку В. Дорохова і М. Піндура [2], інвестиційна привабливість являє собою сукупність об'єктивних можливостей і обмежень, що обумовлюють інтенсивність залучення інвестицій у регіон, або інвестиційну активність у регіоні. При цьому робиться наголос на тому, що об'єктивні можливості регіону щодо залучення інвестицій і є його інвестиційним потенціалом, а об'єктивні обмеження, що перешкоджають реалізації програми інвестування, є інвестиційними ризиками, наявність яких визначає вірогідність неповної реалізації інвестиційного потенціалу регіону. Згідно з іншим поглядом [12], інвестиційна привабливість розглядається як об'єктивні передумови для інвестування і кількісно виражається обсягом капітальних вкладень, які можуть бути залучені в регіон, виходячи з його інвестиційного капіталу та рівня некомерційних інвестиційних ризиків, що дозволяє досліджувати регіони в площині «потенціал – ризик». В. Захожай та М. Кіт стверджують [3], що інвестиційна привабливість регіонів – це ін-

тегральна характеристика окремих регіонів країни з позицій ефективності здійснення в них інвестиційної діяльності. С. А. Петровська [8] визначає інвестиційну привабливість регіону як інтегральну характеристику окремого регіону країни з позиції інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення інвестиційних ресурсів. Л. Петкова, В. Проскурін [7] розглядають інвестиційну привабливість регіону як сукупність об'єктивних і суб'єктивних умов, що сприяють або перешкоджають процесу інвестування національної економіки на макро-, мезо- і мікрорівнях, а В. Ушаков [14] – як сукупність факторів (політичних, економічних, правових, соціальних та ін.), які зумовлюють поведінку діючих та потенційних суб'єктів інвестиційної діяльності щодо здійснення інвестицій у розвиток економіки регіону. Інвестиційна привабливість регіону як його здатність генерувати та залучати інвестиції, які сприяють економічному зростанню, фактично відображає якість пакета характеристик територіальної одиниці (області), які бере до уваги новий та чинний інвестор при прийнятті рішення щодо інвестування на конкретній території [9].

Узагальнюючи підходи до визначення інвестиційної привабливості регіону, за основу в дослідженні взято його економічну характеристику, що відображає здатність залучати, освоювати та використовувати інвестиції завдяки розвинутому інвестиційному потенціалу та сприятливій регіональній інвестиційній політиці.

Такий підхід дозволяє стверджувати, що для ухвалення рішення щодо інвестування коштів у регіон необхідно провести аналіз його інвестиційної привабливості, оскільки це є важливим для процесів міжрегіонального та міждержавного переміщення капіталу як одного з основних факторів економічного розвитку. Виходячи з цього, регіони через територіальну нерівномірність розподілу економічних факторів розглядаються як конкуренти в боротьбі за інвестиційні ресурси.

Дослідження розвитку окремих регіонів проводяться практично у всіх країнах світу. Починаючи з 1980 р., Інститут менеджменту в Лозанні (Швейцарія) щорічно публікує відповідний рейтинг країн [5].

У США практикується рейтингування штатів за статистичними картами, в яких узагальнюються оцінки політичної інфраструктури, демографії, динаміки економічного руху. На карті наведено чотири зведені індекси за кожним штатом, а саме: економічної ефективності, ділової активності, потенціалу економічного розвитку території, умов податкової політики.

Що стосується Росії, то в цій країні складаються бізнес-карти окремих адміністративно-територіальних одиниць, за допомогою яких оцінюється інвестиційна привабливість [2].

В Україні загальноприйнятої методики визначення інвестиційної привабливості регіону немає, її розраховують різні установи та організації за власними підходами, що спричиняє труднощі у підтвердженні об'єктивності оцінки.

Зокрема Міністерство економічного розвитку і торгівлі України щорічно розраховує рейтинг привабливості регіонів України за такими показниками, як економічний стан регіону, розвиток ринкової, транспортної та фінансової інфраструктури, стан людських ресурсів, діяльність органів місцевої виконавчої влади у сфері підприємництва. Оцінку інвестиційної привабливості регіонів проводить також НАН України.

Найбільш об'єктивною з точки зору методики, на наш погляд, є оцінка і прогнозування інвестиційної привабливості регіонів Київського міжнародного інституту соціології (КМІС) [9], що проводиться за рівнями загальноекономічного розвитку; розвитку інвестиційної інфраструктури; розвитку ринкових відносин і комерційної інфраструктури; демографічною характеристикою та ступенем безпеки інвестиційної діяльності. При цьому індекс інвестиційної привабливості регіонів розглядається як відносна оцінка якості характеристик регіону, необхідних інвестору для прийняття рішення щодо вкладання коштів.

Зокрема у 2014 р. за індексом інвестиційної привабливості, який визначено за допомогою статистичних індикаторів та результатів опитувань економічних агентів, можна виділити ТОП-10 регіонів (рис. 1).

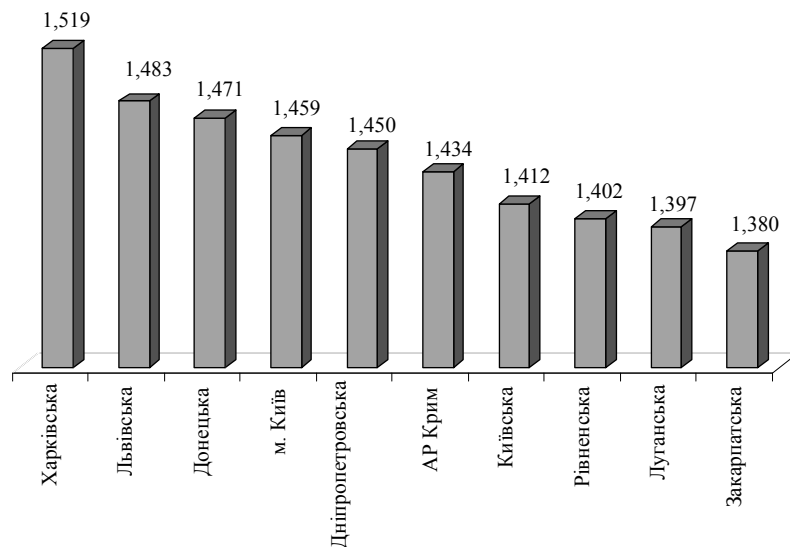

Рис. 1. ТОП-10 регіонів України за індексом інвестиційної привабливості

Як видно з рис. 1, Дніпропетровська область займає 5-те місце в Україні за інвестиційною привабливістю з індексом в 1,449991 бала.

Цей індекс визначається за сукупністю «жорстких» і «м'яких» факторів, об'єднаних в ці групи за критерієм незмінності/змінності в часі. До «жорстких» факторів належать ті, вплив яких неможливо або дуже складно змінити в короткостроковій перспективі. Однак вони можуть бути базою для середньо- та довгострокових прогнозів розвитку середовища та визначати потенціал регіону для реалізації інвестиційних проєктів. Відмінністю факторів є їх кількісне вираження за допомогою офіційних статистичних даних. Група «м'яких факторів» об'єднує фактори, які можуть змінюватися за короткий проміжок часу та ставати обмеженням або перешкодою для реалізації інвестиційних проєктів. Ці фактори оцінюються за допомогою визначення рівня сприйняття інвесторами економічного середовища методами якісної статистики відповідей економічних агентів, які ухвалюють інвестиційні рішення.

Користуючись підходами КМІС [9], більш детально розглянемо характеристику Дніпропетровського регіону за сукупністю означених факторів, оскільки вони визначають два основні критерії прийняття інвестиційних рішень: очікуваний прибуток та ризик (табл. 1).

Таблиця 1

Характеристика Дніпропетровського регіону в 2014 р.
за сукупністю «жорстких» і «м'яких» факторів

«Жорсткі» фактори			«М'які» фактори		
Перелік	Бал	Місце	Перелік	Бал	Місце
Природні ресурси	1,804776	2	Діловий клімат	1,484801	10
Трудові ресурси	1,457107	13	Ефективність державних органів	1,441666	15
Стан здоров'я	1,448385	21	Адміністративні процедури	1,390229	21
Доступність	1,498149	13			

Закінчення табл. 1

«Жорсткі» фактори			«М'які» фактори		
Перелік	Бал	Місце	Перелік	Бал	Місце
Рівень освіти	1,425723	8	Дотримання прав власності	1,363883	19
Інноваційний потенціал	1,325525	13	Корупція	1,450608	9
Споживчий сегмент	1,300669	2	Податки та збори	1,584239	8
Бізнес-сегмент	1,462382	2	Відкритість влади	1,660555	9
Інфраструктура	1,451804	11	Діловий оптимізм	1,395972	16
За регіоном	1,556339	2	За регіоном	1,35091	14
Загальний індекс за регіоном				1,449991	5

Такий аналіз дозволяє виділити сприятливі та обмежуючі фактори щодо залучення інвестицій для Дніпропетровського регіону. Зокрема в цілому дія «жорстких» факторів є сприятливою, оскільки регіон займає друге місце в Україні. З цих факторів можна виділити природні ресурси (2-ге місце), споживчий сегмент (2-ге місце), бізнес-сегмент (2-ге місце). Однак за станом захворювань та забезпеченістю лікарями регіон займає 21-ше місце в Україні, за якістю робочої сили, її економічною активністю та інноваційним потенціалом – 13-тє місце. Отже, для потенційного інвестора ці характеристики можуть стати чи не найсуттєвішими при виборі території для вкладання коштів, з іншого боку, для регіону ця інформація повинна стати базовою інформацією при складанні стратегічного плану розвитку області.

Що стосується «м'яких» факторів, то зайняте Дніпропетровщиною 14-тє місце в Україні свідчить про їх значну мінливість у короткострокові періоди, що створює бар'єри для розвитку виробничої та комерційної діяльності та/або входу на ринок чи виходу з нього. У цій групі найбільш критичними є: кількість та рівень адміністративних процедур, з якими інвестори стикаються в процесі діяльності (21-ше місце), масштаби рейдерства, складність при вирішенні спорів щодо прав власності (19-тє місце), низька якість виконання органами влади своїх обов'язків (15-тє місце), стан ділового клімату, кон'юнктури ринку, ділової активності (10-тє місце). Усе це створює додаткові ризики і знижує інтерес інвесторів до Дніпропетровської області.

Для подальших досліджень інвестиційної привабливості Дніпропетровського регіону як базу для оцінки використано методику І.О. Бланка [1], за якою висновок робиться за п'ятьма групами показників: рівень загальноекономічного розвитку (вагомість групи показників 35%), рівень розвитку інвестиційної інфраструктури регіону (15%), демографічна характеристика регіону (15%), рівень розвитку ринкових відносин та комерційної інфраструктури регіону (25%), рівень криміногенних, екологічних та інших ризиків (10%).

Інтегральний ранговий показник оцінки інвестиційної привабливості регіону (K_{III}) визначено за формулою:

$$K_{III} = \sum_{i=1}^n \bar{a}_i \times w_i, \quad (1)$$

де \bar{a}_i – середнє значення показників по групі;

w_i – вагомість групи показників у загальній оцінці регіону.

На підставі статистичної інформації [10] розраховано одиничні та групові показники інвестиційної привабливості Дніпропетровського регіону (табл. 2).

Інтегральний ранговий показник оцінки інвестиційної привабливості Дніпропетровського регіону складає 0,3244.

Для виділення регіонів за ступенем інвестиційної привабливості використано шкалу Харрінгтона та її модифікацію за «правилом трьох сигм», де приблизно 1/6 частина значень інтегрального показника знаходяться в інтервалі значення функції «прийнятне значення», 1/2 – «низьке значення», 1/3 – «високе значення» [6]. Таким чином, показник регіонів з високим рівнем інвестиційної привабливості перебуває в інтервалі $0,66 \leq K_{III} \leq 1,0$; із середнім – $0,33 \leq K_{III} < 0,66$; з низьким рівнем – $0 \leq K_{III} < 0,33$.

Таблиця 2

Оцінка інвестиційної привабливості Дніпропетровського регіону станом на 01.01.2014 р.

Показник	Значення
1. Рівень загальноекономічного розвитку (35%)	0,1859
1.1. Питома вага ВРП регіону у ВВП України	0,096
1.2. Питома вага обсягу реалізованої продукції в економіці України	0,181
1.3. Питома вага валової продукції сільського господарства в економіці України	0,06
1.4. Питома вага капітальних інвестицій в економіці України	0,095
1.5. Частка прямих іноземних інвестицій в економіці України	0,156
1.5. Питома вага експорту товарів в економіці України	0,155
1.6. Питома вага імпорту товарів в економіці України	0,07
1.7. Середня заробітна плата (до мінімального розміру)	2,963
Середнє значення	0,531
2. Рівень розвитку інвестиційної інфраструктури регіону (15%)	0,0364
2.1. Питома вага промислових підприємств у загальній кількості по Україні	0,081
2.2. Питома вага сільськогосподарських підприємств у загальній кількості по Україні	0,068
2.3. Питома вага підприємств будівництва області у загальній кількості по Україні	0,069
2.4. Питома вага бірж області у загальній кількості по Україні	0,037
2.5. Питома вага залізничного вантажообороту	0,901
2.6. Питома вага капітальних інвестицій у промисловість	0,518
2.7. Питома вага капітальних інвестицій у житлове будівництво	0,025
Середнє значення	0,2427
3. Демографічна характеристика регіону (15%)	0,0632
3.1. Питома вага населення області в загальній чисельності по Україні	0,066
3.2. Питома вага міського населення	0,836
3.3. Питома вага активного населення	0,701
3.4. Рівень безробіття	0,083
Середнє значення	0,4215
4. Рівень розвитку ринкових відносин та комерційної інфраструктури регіону (25%)	0,0124
4.1. Частка підприємств області в загальній кількості підприємств України	0,072
4.2. Частка великих і середніх підприємств	0,055
4.3. Частка іноземних підприємств	0,017
4.4. Частка фінансових і страхових підприємств області в загальній кількості по Україні	0,054
Середнє значення	0,0495
5. Рівень криміногенних, екологічних та інших ризиків (10%)	0,0265
5.1. Питома вага засуджених на 100 тис. населення	0,0045
5.2. Частка витрат на охорону природного середовища у капітальних інвестиціях	0,003
5.3. Частка удобреної площі мінеральними добривами	0,788
Середнє значення	0,2652

Згідно з таким підходом інвестиційна привабливість Дніпропетровського регіону в 2014 р. перебувала у середньому діапазоні. Це підтверджується статистичними даними стосовно освоєння (використання) капітальних інвестицій, що скоротилося порівняно з 2013 р. на 8,9% (з 21290086 тис. грн до 19396169 тис. грн) [10].

Аналіз інвестиційної привабливості за її складовими дозволяє визначити потенційну потребу в обсягах інвестування (рівень загальноекономічного розвитку); можливість прискорення реалізації інвестиційних проектів (рівень розвитку інвестиційної інфраструктури регіону); потенційний попит населення та можливість залучення робочої сили (демографічна характеристика регіону); можливість створення і підтримки інвестиційного клімату (рівень розвитку ринкових відносин та комерційної інфраструктури регіону); ступінь безпечності діяльності в регіоні (рівень криміногенних, екологічних та інших ризиків).

Таким чином, у підсумку можна стверджувати, що залучення інвестицій є пріоритетним напрямом розвитку економіки регіону. Спрямування на самостійність регіонів викликає необхідність обґрунтування потреб в інвестиціях та залучення інвесторів. Крім того, суттєвим є спроможність інфраструктури регіону освоювати та ефективно використовувати інвестиційні кошти. В цьому сенсі важливою є формалізація підходів до визначення інвестиційної привабливості регіону, оскільки його позиціонування в цьому аспекті дозволяє залучити потенційних інвесторів для виконання регіональних інвестиційних програм.

Слід зазначити, що ефективність регіональної інвестиційної політики залежить від стану інвестиційного клімату, що впливає на інтенсивність інвестиційного процесу та обсяги інвестицій і визначає інвестиційну привабливість регіону. Проведений у роботі аналіз інвестиційної привабливості Дніпропетровського регіону може бути підставою для уточнення концепції регіональної інвестиційної політики, виділення її сильних і слабких сторін, узагальнення інформації про рейтинги інвестиційної привабливості, що у подальшому втілюється в реальне рішення щодо інвестування коштів в економіку регіону.

Список використаних джерел

1. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент: учебный курс / И.А. Бланк. – К.: Эльга-Н, Ника-Центр, 2001. – 448 с.
2. Дорохов В. Инвестиционный климат. Инвестиционная привлекательность регионов и отраслей России [Электронный ресурс] / В. Дорохов, М. Пиндур. – Режим доступа: http://studopedia.ru/1_63666_investitsionnyy-klimat-investitsionnaya-privlekatelnost-regionov-i-otrasley-rossii.html
3. Захожай В. Статистика інвестиційної діяльності [Електронний ресурс] / В. Захожай, М. Кіт. – Режим доступу: <http://personal.in.ua>
4. Інвестиційна привабливість регіонів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchniki.com/15800119/investuvannya>
5. Кизим М.О. Моделирование стратегии инвестиционной деятельности Харьковського регіону / М.О. Кизим, Є.Ю. Кононова // Фінанси України. – 2002. – № 10. – С. 22–28.
6. Павлова В.А. Оцінювання і прогнозування конкурентоспроможності підприємства / В.А. Павлова, Р.В. Губарєв. – Дніпропетровськ: Університет Альфреда Нобеля, 2015. – 188 с.
7. Петкова Л. Муниципальні інвестиції та кредити: навч. посіб. [Електронний ресурс] / Л. Петкова, В. Проскурін. – Київ, 2006. – 158 с. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-90.html>
8. Петровська С.А. Оцінка інвестиційної привабливості регіону: порівняльний пофакторний аналіз / С.А. Петровська // Механізм регулювання економіки. – 2012. – № 2. – С. 90–97.
9. Рейтинг інвестиційної привабливості регіонів України 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrproject.gov.ua/sites/default/files/upload/rejting_investiciynoyi_privab
10. Соціально-економічне становище регіону. Головне управління статистики у Дніпропетровській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: dneprstat.gov.ua

11. Стан інвестиційної діяльності в Україні за I півріччя 2014 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>
12. Танделова О.М. Инвестиционная привлекательность регионов России [Электронный ресурс] / О. Танделова. – Режим доступа: <http://refoteka.ru/r-100875.html>
13. Уманець Т.В. Оцінка інвестиційної привабливості регіону за допомогою інтегральних індексів [Електронний ресурс] / Т.В. Уманець. – Режим доступу: dspace.nbu.gov.ua
14. Ушаков В.В. Сутність понять «інвестиційна привабливість регіону» та «інвестиційний клімат в регіоні» та фактори, що їх обумовлюють / В.В. Ушаков [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://lubbook.net/book_431_glava_1_Tema_1_

References

- Blank I.A. (2001). *Investicionnyj menedzhment: uchebnyj kurs* [Investment Management: Training Course]. Kyiv, Elga-N Nick's Center, 448 p.
- Dorohov V., Pindur M. *Investicionnaja privilekatel'nost' regionov i otraslej Rossii* [Investment attractiveness of regions and industries in Russia] (2013). Available at: www.studopedia.ru/1_63666/investitsionny-klimat-investitsionnaya-privlekatelnost-regionov-i-otrasley-rossii.html
- Investycijna pryvablyvist regioniv* [Investment attractiveness of regions] (2013). Available at: www.pidruchniki.com/15800119/investuvannya
- Kyzym M.O., Kononova Ye.Yu. *Modelyuvannya strategiyi investycijnoyi diyalnosti Harkivskogo regionu* [Simulation investment strategy for Kharkov region]. *Finansy Ukrainy* [Finance of Ukraine], 2002, no. 10, pp. 22-28.
- Pavlova V.A., Gubaryev R.V. (2015). *Ocinyuvannya i prognozuvannya konkurentospromozhnosti pidpryyemstva*. [Assessment and forecast of enterprise competitiveness]. Dnipropetrovsk, Dnipropetrovsk Alfred Nobel University, 188 p.
- Petkova L., Proskurin V. *Municipalni investyciyi ta kredyty: navchalnyj posibnyk* (2006). [Municipal investments and loans: Tutorial]. Kyiv, 158 p.
- Petrovska S.A. *Ocinka investycijnoyi pryvablyvosti regionu: porivnyalnyj pofaktornyj analiz* [Evaluation of investment attractiveness of the region: comparative factor analysis]. *Mexanizm regulyuvannya ekonomiky* [Economics Regulation Mechanism], 2012, no. 2, pp. 90-97.
- Rejtyng investycijnoyi pryvablyvosti regioniv Ukrainy 2014* [Rating of investment attractiveness of regions of Ukraine in 2014] (2014). Available at: www.ukrproject.gov.ua/sites/default/files/upload/rejting/investycijnoyi/privab
- Socialno-ekonomichne stanovyshhe regionu. Golovne upravlinnya statystyky u Dnipropetrovskij oblasti* [The socio-economic situation of the region. Department of Statistics in the Dnipropetrovsk region] (2014). Available at: www.dneprstat.gov.ua
- Stan investycijnoyi diyalnosti v Ukraini za I pivrichchya 2014 roku Stan investycijnoyi diyalnosti v Ukraini za I pivrichchya 2014 roku* [Investment performance in Ukraine for the first half of 2014] (2014). Available at: www.me.gov.ua
- Tandelova O.M. *Investicionnaja privilekatel'nost' regionov Rossii* [Investment attractiveness of Russian regions] (2012). Available at: www.refoteka.ru/r-100875.html
- Umanecz T.V. *Ocinka investycijnoyi pryvablyvosti regionu za dopomogoyu integralnyx indeksiv* [Evaluation of investment attractiveness of the region by means of integral indices] (2006). Available at: www.dspace.nbu.gov.ua
- Ushakov V.V. *Sutnist ponyat «investycijna pryvablyvist regionu» ta «investycijnyj klimat v regioni» ta faktory, shho yix obumovlyuyut* [The essence of the concept of “investment attractiveness of the region” and “investment climate in the region” and the factors that cause them] (2002). Available at: www.lubbook.net/book_431_glava_1_Tema_1_.html
- Zahozhaj V., Kit M. *Statistika investicijnoi dijal'nosti* [Statistics of investment activity] (2009). Available at: personal.in.ua

Рассматриваются вопросы, связанные с конкретизацией категорий инвестиционно-го климата региона и инвестиционной привлекательности как его составляющего элемента.

Проанализированы методические подходы и параметры определения инвестиционной привлекательности регионов Украины. Систематизирована информация об уровне инвестиционной привлекательности Днепропетровского региона в 2014 г., определен интегральный ранговый показатель ее оценки.

Ключевые слова: *регион, инвестиционный климат, инвестиционная привлекательность, инвестиции, инвестиционная политика.*

The issues related to the definition of categories of investment climate and investment attractiveness of the region as its constituent element. The methodological approaches and parameters determining the investment attractiveness of the regions of Ukraine have been analyzed. The information on the level of investment attractiveness of Dnipropetrovsk region in 2014 has been systematised, the integral rank indicator of its evaluation has been defined.

Key words: *region, investment climate, investment attractiveness, investment, investment policy.*

Одержано 4.03.2015.